

STADSLEDNINGSKONTORET

FINANSÄVDELNINGEN

REDOVISNING OCH FINANSSTRATEGI

Handläggare: Marianne Jonsson

Telefon: 08-508 29 000

TJÄNSTEUTLÅTANDE
DNR 133-108/2009
SID 1 (12)
2009-09-14

Till

Kommunstyrelsens ekonomiutskott
den 23 september 2009

Finansiell månadsrapport för augusti 2009

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens ekonomiutskott beslutar följande

Den finansiella månadsrapporten för augusti 2009 godkänns

Gunnar Björkman
Biträdande stadsdirektör

Anna Håkansson
Finanschef

Finansiell månadsrapport för augusti 2009

Kommunkoncernen Stockholms stad

Sammanfattning

Den finansiella månadsrapporten beskriver kommunkoncernen Stockholms stads finansiella ställning. Rapporten följer upp ramar och finansiella risklimiter fastslagna i finanspolicyn.

Överblick över den finansiella ställningen samt ramar och limiter.

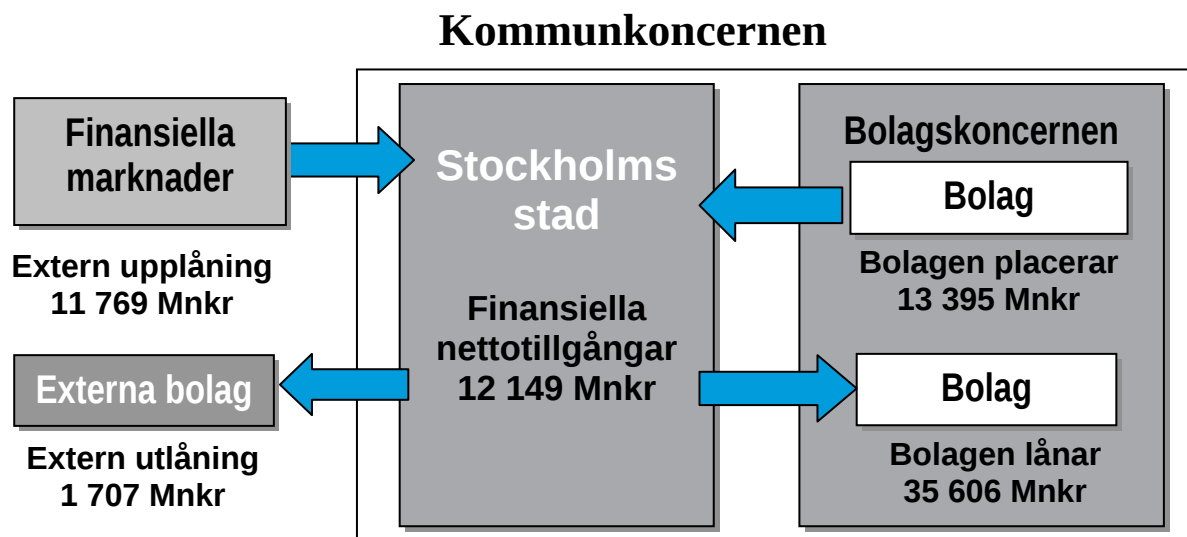
Sammanfattning

Kommunkoncernen	2009-08-31	2009-07-31		Limit
Finansiell nettoupplåning (mnkr)*	10 062	9 938	max	30 000
Duration (år)	1,21	1,29		1,5±0,3
Ränteförfall inom 1 år av extern nettoportfölj	40%	39%	max	65%
Kapitalförfall inom 1 år av extern nettoportfölj	49%	49%	max	65%
Betalningsberedskap (mnkr)	4 088	4 141	min	2 500
Ej säkrade valutaflöden (mnkr)	0	0	max/flöde 0,5 resp. 1	
Samlat kreditvärde enligt finanspolicy	11	14	max	2 000
Kreditexponering enligt finanspolicyn (mnkr)	29	32		
Kreditexponering enligt särskilda beslut (mnkr)*	1 712	1 707		

Stockholms stad				
Finansiella nettotillgångar (mnkr)	12 149	12 504		
Intern utlåning (mnkr)	35 606	35 813	max	60 000
Garantier och borgensförbindelser (mnkr)	1 909	1 965		

* Kommunkoncernen har extern utlåning till Fortum om totalt 1 667 mnkr

** Se rubriken Ränterisk under Kommunkoncernen

Kommentar från Riskkontroll

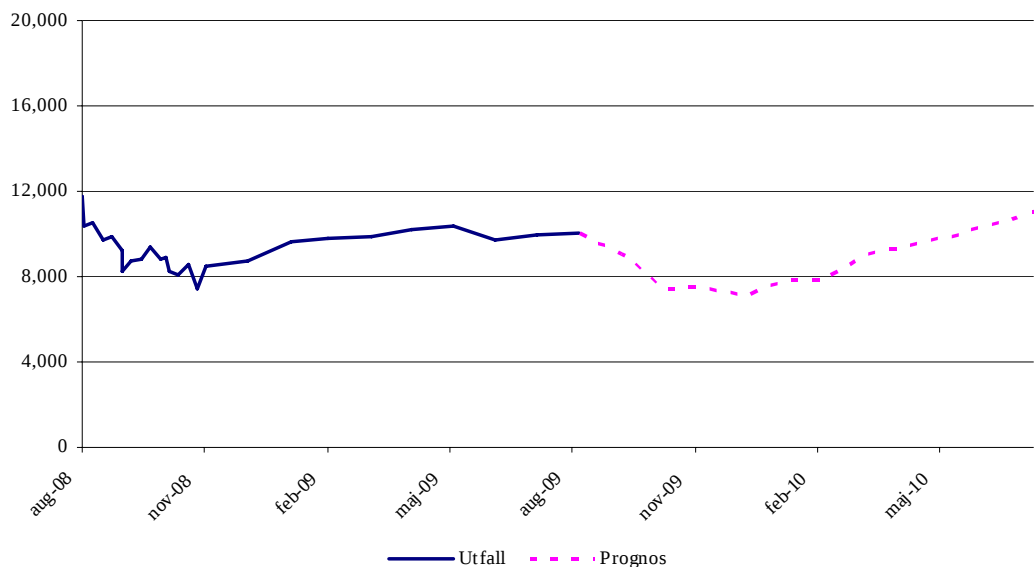
Det föreligger inga avvikelser från fastställda finansiella ramar och risklimiter.

Extern nettoupplåning

Kommunkoncernens externa nettoupplåning är 10 062 mnkr. Det är en ökning av nettoupplåningen med 124 mnkr sedan juli månad. För 2009 är ramen för den externa nettoupplåningen 30 000 mnkr eller motsvarande i utländsk valuta.

Utfall och prognos över kommunkoncernens externa nettoupplåning.

Extern nettoupplåning (mnkr)

Den externa upplåningen görs i huvudsak genom Stockholms stads marknadsprogram för certifikat och obligationer (KC, ECP, MTN och EMTN). Rambeloppet för respektive marknadsprogram redovisas i nedanstående tabell. Undantag från upplåning via marknadsprogrammen är framförallt lån från Europeiska Investeringsbanken (EIB). Stockholms stad har även lånat ut pengar till Fortum, enligt särskilt beslut i kommunfullmäktige.

	2009-08-31	2009-07-31
Tillgångar		
Depo/check	0	0
Fortum	1 667	1 667
Övrigt	40	40
	1 707	1 707
Skulder		
Depo/check	75	423
KC	700	700
ECP	1 432	952
MTN	4 500	4 500
EMTN	3 504	3 512
EIB	1 500	1 500
Övrigt	58	58
	11 769	11 645
Nettoupplåning	10 062	9 938

Marknadsprogram

		Utestående på affärsdag, nominellt	Ram
	Valuta		
Kommuncertifikat	MSEK	700	12 000
Euro-Commercial Paper	MUSD	200	700
Medium Term Note	MSEK	4 500	10 000
Euro Medium Term Note	MEUR	343	2 000

Kommunkoncernen

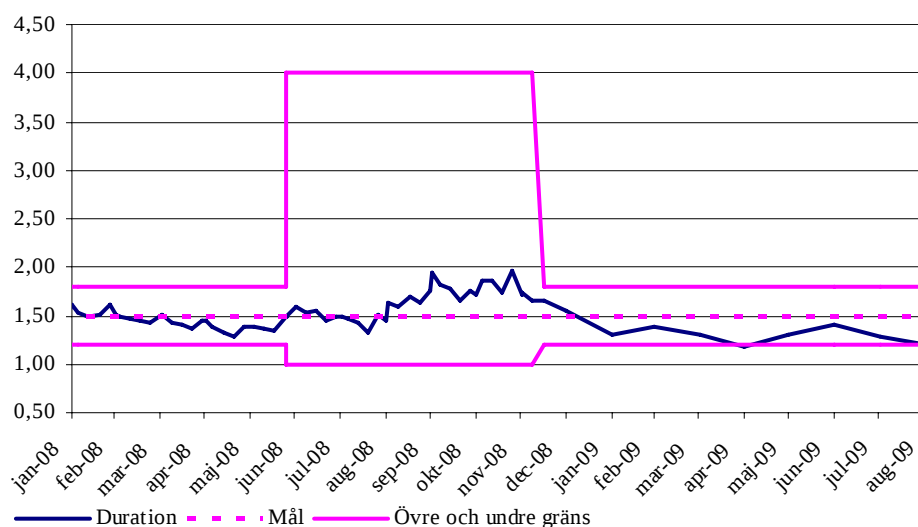
Finansiellt resultat

Det finansiella resultatet för kommunkoncernen uppgick till -29 mnkr för augusti och ackumulerat under året -228 mnkr. Prognosen ger ett finansiellt resultat för kommunkoncernen om -309 mnkr för helåret 2009.

Ränterisk

Durationen, som är ett förfinat mått på genomsnittlig räntebindningstid, var 1,21 år för kommunkoncernens externa nettoportfölj per sista augusti.

Nettoportföljens duration (år)

** I nuvarande situation med en extern nettoskuldportfölj som är lägre än 15 miljarder kronor ska, i enlighet med finanspolicyn, riskmandat i form av målduration inklusive avvikelseintervall inte anses begränsande.*

I enlighet med bilaga A till finanspolicyn som fastställdes i december 2008 är limit för ränterisk, i form av en målduration för kommunkoncernens externa nettoskuldportfölj, 1,5 år med ett avvikelseintervall kring måldurationen på +/- 0,3 år. Den externa nettoportföljen ska ha en ränteförfallstruktur där maximalt 65 procent får förfalla inom 1 år. I augusti förföll 40 procent av räntorna inom 1 år. Enligt den övergripande finanspolicyn som fastställdes i november 2008 ska dock riskmandat i form av målduration och maximal andel ränteförfall inom ett år inte anses begränsande i det fall den externa nettoskuldportföljen är lägre än 15 mdr kronor. I en sådan situation ska ränterisken reduceras genom att löptider och risktagande vid placering och upplåning i möjligaste mån anpassas till vilken horisont som gäller i förhållande till framtida likvidflöden (d v s. matchningsprincipen), utifrån i finanspolicyn givna ramar. Den externa nettoskuldportföljen per den 31 augusti var lägre än 15 mdr kronor.

Finansieringsrisk

Kommunkoncernens externa nettoskuldportfölj ska vara strukturerad på ett sådant sätt att kapitalförfallen sprids över tiden. Den externa nettoportföljen ska ha en kapitalförfallstruktur där maximalt 65 procent får förfalla inom 1 år. I augusti förföll 49 procent av kapitalet inom 1 år. Enligt den övergripande finanspolicyn som fastställdes i november 2008 ska dock maximal

andel kapitalförfall inom ett år inte anses begränsande i det fall att den externa nettoskuldportföljen är lägre än 15 mdr kronor, vilket den också var i augusti. I enlighet med bilaga A till finanspolicyn som fastställdes i december 2008 ska maximal löptid på 4 år gälla i en sådan situation.

Likviditetsrisk

För att säkerställa upplåning, när annan finansiering inte är möjlig, ska kommunkoncernen alltid ha tillgång till likvida medel (en betalningsberedskap) på minst 2 500 mnkr. Kommunkoncernen har ett bekräftat kreditlöfte i form av en syndikering uppgående till 400 miljoner euro, per sista augusti motsvarande 4 088 mnkr.

Betalningsberedskap (mnkr)

	Belopp	Utnyttjat
Bekräftat kreditlöfte	4 088	0

Utöver detta har kommunkoncernen en checkkredit på 3 000 mnkr i Nordea.

Valutarisk

Lån och placeringar ska valutasäkras till 100 %. Kontrakterade flöden för staden i utländsk valuta som uppgår till ett större belopp än 1 mnkr ska valutakurssäkras. För respektive bolag inom kommunkoncernen gäller att kontrakterade flöden i utländsk valuta som uppgår till ett större belopp än 500 000 kronor ska valutakurssäkras. Kommunkoncernen är inte exponerad för valutarisk.

Kreditrisk

Kreditrisken definieras som summan av exponeringen i placeringar och derivat. Exponeringen i placeringar definieras som placeringarnas nominella belopp inklusive upplupen ränta och exponeringen i derivat som derivatkontraktens sammanlagda marknadsvärde.

Kreditrisken delas upp i två delar. Dels totalt för hela portföljen där den totala exponeringen anges som ett samlat kreditvärde och dels per motpart. I kreditvärdet tas hänsyn till motpartens kreditvärdighet samt återstående löptid på kontraktet eller placeringen. Enligt bilaga A till finanspolicyn som fastställdes i december 2008 uppgår limiten för maximalt tillåtet kreditvärde till 2 000. Måttet på den totala kreditexponeringen kompletteras med en begränsning per motpart för att diversifiera risken. Maximal kreditexponering per motpart anges i kronor.

Motparten ska inneha en kreditbedömning, rating, av Standard & Poor's eller Moody's. Det lägre betyget ska väljas om de två ratinginstituten har olika betygsnivåer.

Kreditrisk (mnkr)

Rating S&P / Moody's	Kreditvärde	Limit	Belopp	Maxbelopp	Rating S&P/ Moody's	Belopp	Maxbelopp
	kreditvärde	kreditvärde	(mnkr)	per motpart		(mnkr)	per motpart
Kreditexponering enl finanspolicy				Placering längre än 6 mån	Placering kortare än 6 mån		
Svenska staten	0		0	Obegränsat	Svenska staten	0	Obegränsat
AAA / Aaa	0		0	4 000	A-1 / P-1	0	4 000
-	0		0		-	0	
AA- / Aa3	5		19	2 000		0	
DnB NOR	5		19		DnB NOR	0	
A- / A3	6		10	1 000	A-2 / P-2	0	1 000
Swedbank	6		10				
Summa	11	2 000	29			0	
Kreditexponering särskilda beslut i kommunfullmäktige							
Svenska staten			0				
AAA / Aaa			0				
AA- / Aa3			0				
A- / A3			1 672				
Fortum			1 672				
BBB+ / Baa1			0				
Övriga			40				
Summa			1 712				
Total kreditexponering			1 741				

Operativa risker

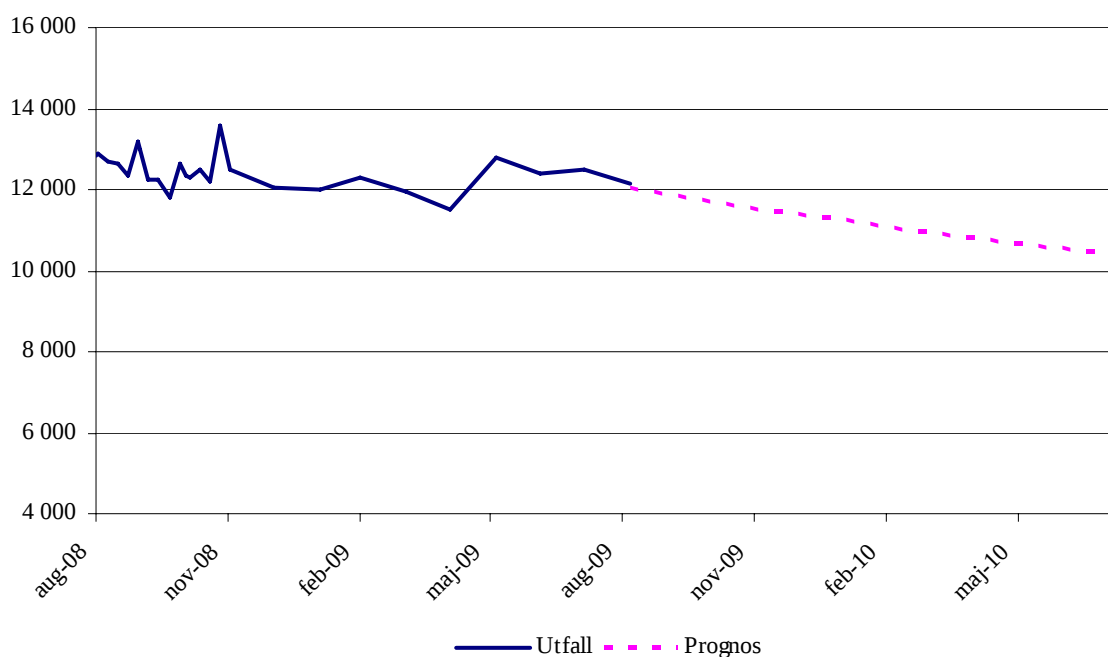
Om det uppstått förluster överstigande 100 000 kronor ska det rapporteras. För den aktuella rapportmånaden finns inga förluster att rapportera.

Stockholms stad

Finansiella nettotillgångar

Stockholms stads finansiella nettotillgångar uppgick till 12 149 mnkr. Det är en minskning med 355 mnkr sedan juli. Diagrammet nedan visar utfall för stadens finansiella nettotillgångar och prognosen för den förväntade utvecklingen på ett års sikt.

Nettotillgångar (mnkr)

Finansiella nettotillgångar (mnkr)

	2009-08-31	2009-07-31
Tillgångar		
Depo/check	0	0
Bolagskoncernen	35 606	35 813
Fortum	1 667	1 667
Övrigt	40	40
	37 313	37 520
Skulder		
Depo/check	75	423
KC	700	700
ECP	1 432	952
MTN	4 500	4 500
EMTN	3 504	3 512
EIB	1 500	1 500
Bolagskoncernen	13 395	13 371
Övrigt	58	58
	25 164	25 016
Nettotillgångar	12 149	12 504

Finansiellt resultat

Det finansiella resultatet för Stockholms stad uppgick till 38 mnkr för augusti och ackumulerat under perioden uppgick resultatet till 279 mnkr. Det prognostiserade finansiella resultatet för Stockholms stad uppgår till 428 mnkr för helåret 2009.

Ränterisk

Durationen på Stockholms stad finansiella nettoportfölj var i slutet av augusti 1,21 år. Stadens ränterisk motsvarar risken i kommunkoncernens externa nettoportfölj.

Garantier och borgensförbindelser

Alla borgen och garantier som tecknas av staden ska beslutas av kommunfullmäktige. I tabellen nedan redovisas stadens aktuella åtaganden. Förändringen på 56 mnkr förklaras av en minskning av pensionsskulden.

Garantier och borgen (mnkr)

	2009-08-31	2009-07-31	Förändring
Koncernbolag			
Borgen för bolagens pensionsåtaganden	594	650	-56
Summa borgen för koncernbolag	594	650	-56
Övriga privata och juridiska personer			
Fortumkoncernen	480	480	0
Stockholms Kooperativa Bostadsförening	443	443	0
Stockholms Stadsmission	91	91	0
Stiftelsen Stockholms Studentbostäder	68	68	0
Syvaab	123	123	0
Övriga	37	37	0
Summa borgen för lån	1 242	1 242	0
Kommunalt förlustansvar	5	5	0
Pensionsutfästelser för stiftelser m.m.	68	68	0
Summa övriga privata och juridiska personer	1 315	1 315	0
Summa garantier och borgen	1 909	1 965	-56

Stockholms stads bolag

Finansiella limiter för utlåningen till bolagen

Stockholms stad har rätt att lämna lån samt teckna borgen för stadens majoritetsägda bolag intill ett belopp om 60 000 mnkr enligt kommunfullmäktiges beslut för 2009. Varje bolags ram fastställs av kommunstyrelsens ekonomiutskott utifrån årets investeringsbudget och finansieringsplan. Totalt uppgår bolagens ramar till 49 367 mnkr för 2009.

Bolagens interna lån och placeringar från staden ersattes i december 2007 med in- och utlåning via det samlade koncernkontosystemet för kommunkoncernen. Detta innebär att ingen anpassning görs till respektive bolags förutsättning avseende ränterisk.

Snitträntan för kommunkoncernens nettoupplåning beräknas för augusti månad vara 3,39 %. Snitträntan på bolagens placeringar var under månaden 3,39 % och snitträntan för stadens utlåning till bolagen var 3,41 %.

Utlåning till stadens bolag

	Utlåning		Limit 2009	Utnyttjat 2009-08-31
	2009-08-31	2009-07-31		
Familjebostäder	3 027	2 463	6 000	50%
Globen	587	582	1 500	39%
Micasa Fastigheter	5 700	5 644	6 500	88%
S:t Erik Markutveckling	537	535	700	77%
SISAB	7 202	7 083	8 000	90%
Stadsteatern	115	102	280	41%
Stockholm 2004 AB	0	0	27	0%
Stockholm Parkering	449	462	600	75%
Stockholm Vatten	5 864	5 837	6 100	96%
Stockholms Hamn	660	662	890	74%
Stockholmshem	4 680	4 960	6 860	68%
Stokab	987	967	1 400	71%
Svenska Bostäder	5 796	6 516	10 500	55%
Utrednings- och statistikkontor	2	0	10	20%
Totalt för bolagen	35 606	35 813	49 367	72%
Utrymme för investeringar			10 633	
TOTALT	35 606	35 813	60 000	59%

Marknadskommentarer

Internationellt

Tongångarna är nu helt annorlunda från i våras. Statistik som inkommit visar på att en återhämtning kan väntas under hösten. Den mycket expansiva och synkroniserade politik som förts runt om i världen under det senaste året har gett effekt. En oro är dock om världens ekonomier är tillräckligt starka att stå på egna ben när den expansiva politiken så småningom börjar dras tillbaka. Även stigande råvarupriser är ett orosmoment för återhämtningen. Hur och i vilken takt de olika länderna tar sig ur krisen kommer att variera och bland annat bero på med vilka förutsättningar länderna gick in i krisen. De ekonomier som haft en alltför snabb kreditillväxt kommer att återhämta sig långsammare än andra. Kina och andra tillväxtekonomier i Asien ligger redan i framkant och kommer att vara viktiga i den globala återhämtningen.

I USA slutade recessionen rent statistiskt försommaren 2009. Företagen har blivit mycket mer optimistiska om framtiden vilket är en viktig drivkraft för återhämtningen. Det amerikanska inköpschefsindexet, som är en viktig barometer för storföretag inom tillverkningsindustrin, började stärkas redan i januari och var i juli nästan tillbaka på den neutrala nivån, där lika många tror på expansion som på kontraktion. Dock är småföretagare fortfarande relativt pessimistiska. En anledning är att storföretagen har lättare att få ny finansiering. Signaler tyder på att BNP för tredje kvartalet i år kommer att växa, vilket är första gången sedan andra kvartalet 2008. Till skillnad från tidigare recessioner, så är det nu utrikeshandeln och stigande offentliga utgifter som kommer att driva återhämtningen medan hushållen fortsatt är mycket pressade av hög skuldsättning, låga huspriser och ökande arbetslöshet. FED fortsatte i augusti signalera att de kommer att låta styrräntan ligga kvar på 0-0,25 procent under en lång period framöver.

EMU-områdets ekonomier visar tecken på att växa under tredje kvartalet i år och recessionen ser därmed ut att kunna upphöra tidigare än befarats. Tyskland väntas bli Europas draglok ur krisen då exportsektorn och tillverkningsindustrin redan nu ger styrkebesked. Samtidigt har hushållen byggt upp ett historiskt högt sparande på drygt 15 procent av disponibel inkomst. Lägre inflation och lägre ränteutgifter har dock understött konsumtionen men merparten av konsumtionsökningen under det andra kvartalet ser ut att hänga samman med de mycket framgångsrika skrotbilsprogrammen i många EMU-länder. Det finns mycket ledig kapacitet vilket medför att det kommer att dröja innan investeringarna tar fart. Den europeiska centralbanken (ECB) höll vid sitt möte den 3 september räntan kvar på 1 procent i avvaktan på tydligare signaler om en uthållig återhämtning.

I Storbritannien har tecken synts som visar att den brittiska exporten börjar stabiliseras. Stämningen på de finansiella marknaderna har blivit mer positiva och bankernas möjlighet att hitta finansiering har förbättrats men bedöms fortfarande vara mycket ömtålig. Hushållens och företagens syn på ekonomin har stigit om än från väldigt låga nivåer. Bank of England höll i augusti kvar sin styrränta på 0,5 procent vid sitt senaste penningpolitiska möte. Dessutom valde man att tillföra ytterligare likviditet till banksystemet genom köp av värdepapper.

Det globala börsindexet World MSCI steg under augusti med drygt 8 procent. Sedan årsskiftet visar samma index en uppgång med nästan 18 procent.

Under augusti stärktes kronan mot den amerikanska dollarn med nästan 1 procent jämfört med juli månads utgång. Månaden avslutades på 7,12 kronor. Sedan årsskiftet har kronan stärkts mot dollarn med knappt 9 procent. Mot euron har kronan stärkts marginellt under månaden

och avslutade augusti på 10,20 kronor. Sedan årsskiftet har kronan stärkts mot euron med drygt 6 procent .

Oljepriset (Brent) föll i augusti med drygt 1 procent och stannade på nivån 69 dollar/fat. Sedan årsskiftet har oljepriset nästan fördubblats (ca 91 procent).

Sverige

Den svenska ekonomin drabbades hårt av nedgången i global efterfrågan, men visar tecken redan nu på god återhämtning. Den expansiva finanspolitiken motsvarar ca 1,5 procent av BNP i år och bedöms uppgå till cirka 1 procent av BNP nästa år. Till den särskilt expansiva miljön i Sverige hör också börskurserna och växelkursen. Den kraftiga börsuppgången i år stärker hushållens balansräkning och underlättar för företagen att skaffa kapital. Konjunkturinstitutet (KI) meddelar i sin senaste analys från augusti att BNP har slutat falla och tillväxten 2010 väntas bli 1,5 procent och 2011 2,9 procent. Under våren och sommaren har statistik och andra indikatorer visat att fallet i efterfrågan har stannat av. Det kraftiga exportfallet har bromsats upp och företagen väntar sig nu en ökning av orderingången. Uppgången sker dock från väldigt låga nivåer. Under de kommande två åren försämras läget på arbetsmarknaden ytterligare. Under 2011 tror KI att arbetslösheten toppar på 12 procent innan den vänder ner igen.

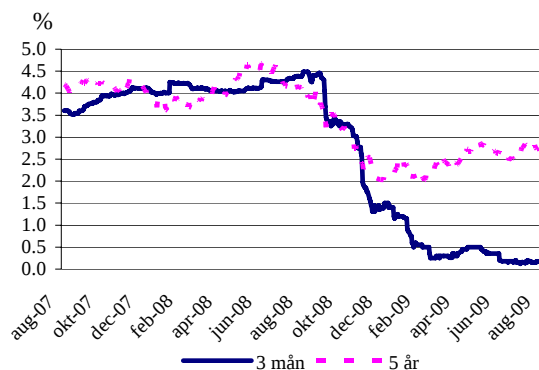
På Riksbankens möte den 3 september beslutades att lämna reporäntan oförändrad på 0,25 procent för att bidra till en stabil återhämtning. Riksbanken menade att tecknen på en vändning i konjunkturen har blivit allt tydligare men att återhämtningen sker från en låg nivå. Reporäntan väntas, enligt Riksbanken, ligga kvar på denna låga nivå under det kommande året. Dessutom gjordes bedömningen att kompletterande åtgärder fortfarande behövs för att penningpolitiken ska få avsedd effekt. Det beslutades därför att tillföra ytterligare 100 miljarder genom ett 12 månaders lån till fast ränta till banker.

Juli månads arbetsmarknadsstatistik gav vid första anblicken en splittrad bild av arbetsmarknadsläget. Arbetslösheten kom in på 7,9 procent vilket var något lägre än marknadens förväntningar. Orsaken till det var dock en utbudseffekt. Arbetskraften föll oväntat med en hel procent och fler personer än vanligt har alltså stått utanför den reguljära arbetsmarknaden den här sommaren. Trenden över personer som lämnar arbetskraften är illavarslande stark. I juli ökade antalet personer utanför arbetskraften med 7 procent i årstakt vilket är en historiskt sett en mycket hög siffra. I augusti var preliminärt 5 300 personer berörda av varsel om uppsägning (drygt 4 000 under hela augusti 2008).

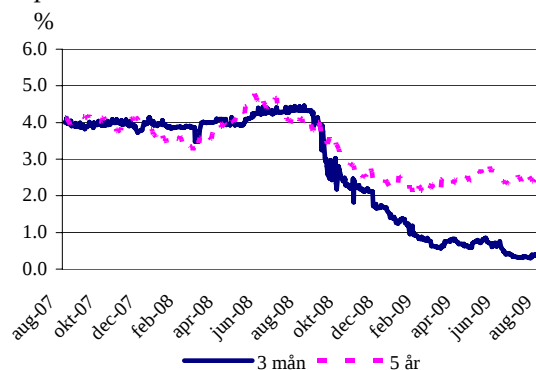
Detaljhandelns försäljning för juli ökade med hela 5 procent jämfört med samma månad föregående år och sällanköpshandeln ökade med 8,7 procent, vilket med bred marginal överträffade marknadens förväntningar om en total försäljningsökning kring 3 procent.

Producentpriserna steg med 0,7 procent från juni till juli, vilket var mer än väntade 0,3 procent. I årstakt steg producentpriserna med 0,9 procent (väntat 0,5 procent). Importpriserna steg i genomsnitt med 1,5 procent från juni till juli. Prisuppgången i producentledet var bred. Börsens breda index OMX - Stockholm Stock Exchange fortsatte sommarens trend uppåt och steg i augusti med 3 procent. Sedan årsskiftet har samma index haft en uppgång med drygt 36 procent.

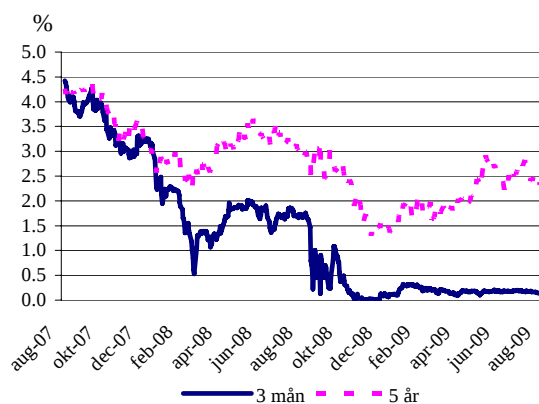
Svenska statsräntor

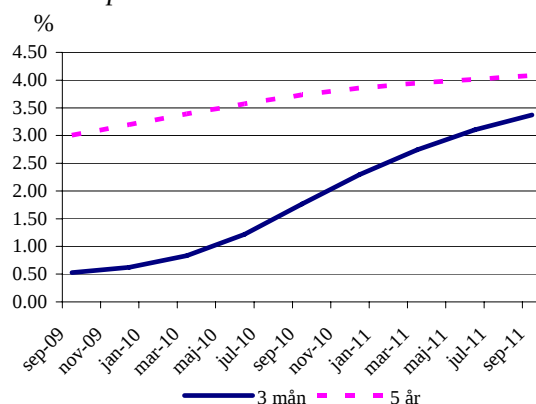
Europeiska statsräntor

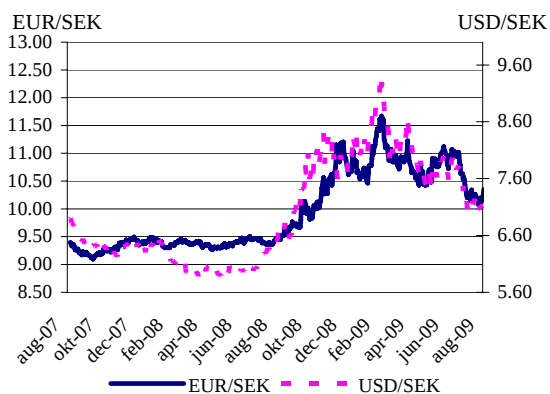
Amerikanska statsräntor

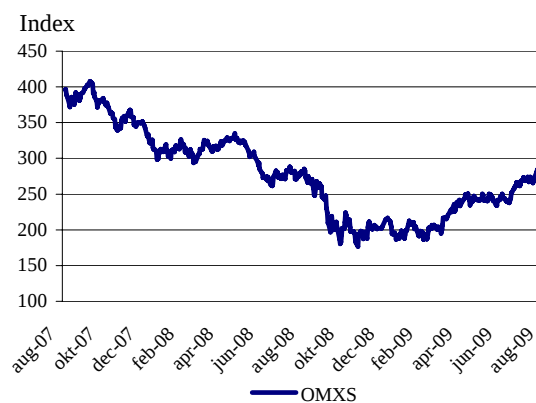
Svenska implicita räntor*

Valutakurser

Stockholmsbörsen

*De implicita räntorna kan tolkas som marknadens förväntningar för hur räntorna kommer att utvecklas framöver.